

TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HOÁ HÀ NỘI
KHOA VĂN HOÁ DU LỊCH

**PHÁT TRIỂN DU LỊCH SINH THÁI TẠI VƯỜN
QUỐC GIA XUÂN THỦY**

KHOÁ LUẬN TỐT NGHIỆP

Giảng viên hướng dẫn : T.S Nguyễn Văn Cương

Sinh viên thực hiện : Trần Thị Thu Huyền

Lớp : VHDL 14C

Niên khoá : 2006 - 2010

Hà Nội - 2010

MỤC LỤC

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	3
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Phương pháp nghiên cứu.....	3
5. Bố cục của đề tài	4

NỘI DUNG

Chương 1: Những vấn đề chung về du lịch, du lịch sinh thái và hệ thống Vườn quốc gia ở Việt Nam	5
1.1. <i>Khái niệm du lịch và du lịch sinh thái</i>	5
1.1.1. Khái niệm du lịch	5
1.1.2. Khái niệm du lịch sinh thái	11
1.1.3. Đặc điểm của du lịch sinh thái	14
1.1.4. Vai trò của du lịch sinh thái	16
1.2. <i>Xu hướng du lịch và sự phát triển du lịch sinh thái ở Việt Nam</i>	17
1.2.1. Xu hướng du lịch trên thế giới hiện nay.....	17
1.2.2. Xu hướng phát triển du lịch sinh thái ở Việt Nam.....	18
1.3. <i>Khái quát về hệ thống Vườn quốc gia ở Việt Nam</i>.....	23
Chương 2: Vườn quốc gia Xuân Thủy và thực trạng hoạt động du lịch sinh thái.....	26
2.1. <i>Khái quát về Vườn quốc gia Xuân Thủy và khu vùng đệm</i>	26
2.1.1. Giới thiệu chung về Vườn quốc gia Xuân Thủy.....	26

2.1.1.1. Lịch sử hình thành và vị trí địa lý của Vườn quốc gia Xuân Thuỷ	26
2.1.1.2. Tài nguyên du lịch	29
2.1.2. Giới thiệu chung về khu vùng đệm của Vườn quốc gia Xuân Thuỷ.....	39
2.1.2.1. Đặc điểm kinh tế.....	39
2.1.2.2. Đặc điểm văn hoá xã hội.....	41
2.2. Thực trạng hoạt động du lịch sinh thái ở Vườn quốc gia Xuân Thuỷ	43
2.2.1. Cơ sở của mô hình du lịch sinh thái	43
2.2.2. Thực trạng cơ sở hạ tầng và cơ sở vật chất - kỹ thuật phục vụ du lịch	44
2.2.2.1. Thực trạng cơ sở hạ tầng	44
2.2.2.2. Thực trạng cơ sở vật chất - kỹ thuật du lịch.....	46
2.2.3. Thực trạng về nguồn nhân lực	48
2.2.4. Thực trạng về khách du lịch và doanh thu.....	50
2.2.4.1. Thực trạng về khách du lịch	50
2.2.4.2. Thực trạng về doanh thu.....	53
Chương 3: Giải pháp phát triển du lịch sinh thái ở Vườn quốc gia Xuân Thuỷ	55
3.1. Những thuận lợi và khó khăn trong phát triển du lịch sinh thái ở Vườn quốc gia Xuân Thuỷ	55
3.1.1. Thuận lợi	55
3.1.2. Khó khăn	58
3.2. Giải pháp phát triển du lịch sinh thái ở Vườn quốc gia Xuân Thuỷ.....	59

3.2.1. Giải pháp cơ chế chính sách	59
3.2.2. Giải pháp phát triển nguồn nhân lực	60
3.2.3. Giải pháp đầu tư xây dựng cơ sở hạ tầng và cơ sở vật chất - kỹ thuật phục vụ du lịch	62
3.2.4. Giải pháp thu hút sự tham gia của cộng đồng địa phương.....	63
3.2.5. Giải pháp giáo dục và tuyên truyền về du lịch sinh thái	65
3.2.6. Giải pháp bảo vệ và tôn tạo các tài nguyên du lịch	67
3.2.7. Giải pháp tuyên truyền và quảng bá du lịch	69
3.2.8. Giải pháp thiết kế các sản phẩm du lịch đặc trưng	71
KẾT LUẬN.....	76

TÀI LIỆU THAM KHẢO

PHỤ LỤC

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Ngay từ thời xa xưa, con người đã có một ham muốn mãnh liệt là khám phá, chinh phục những miền đất lạ, để tìm ra những mảnh đất màu mỡ với những khung cảnh thiên nhiên hoang dã tuyệt đẹp mà tự nhiên đã ban tặng cho con người. Nhờ đó mà đã có biết bao nhiêu kỳ quan thiên nhiên được con người phát hiện. Ngày nay, trong xã hội hiện đại, vật chất phát triển hơn thì nhu cầu nghỉ ngơi thư giãn tìm về với thiên nhiên ngày càng gia tăng và du lịch đã trở thành nhu cầu không thể thiếu. Do đòi hỏi khách quan ấy mà ngày nay càng có nhiều hình thức du lịch ra đời như: du lịch tham quan nghỉ dưỡng, du lịch cuối tuần, du lịch leo núi mạo hiểm, mà nổi bật lên với du lịch sinh thái với đặc trưng rất riêng là kết hợp việc tham quan nghỉ ngơi giải trí với việc tìm hiểu nâng cao kiến thức về sinh thái môi trường của điểm du lịch. Du lịch sinh thái không chỉ đơn thuần là hoạt động tổ chức du lịch dựa vào thiên nhiên nhằm vào các mục tiêu kinh tế. Một đặc điểm rất quan trọng của du lịch sinh thái là nó đóng góp một phần lớn vào việc bảo tồn môi trường tự nhiên, bảo tồn các giá trị văn hóa của các dân tộc, phát triển kinh tế xã hội.

Hiện nay, du lịch sinh thái như một hiện tượng với xu thế ngày càng phát triển, chiếm được sự quan tâm của nhiều người bởi nó là loại hình du lịch tự nhiên có nhiệm vụ hỗ trợ những mục tiêu bảo tồn các giá trị tự nhiên và nhân văn. Ngoài các tiềm năng tự nhiên đã và đang mang lại những nguồn lợi kinh tế to lớn góp phần tích cực vào sự phát triển của du lịch nói riêng và phát triển xã hội nói chung.

Theo đánh giá của Hiệp hội Du Lịch Châu Á Thái Bình Dương, du lịch sinh thái đang có chiều hướng phát triển và trở thành một bộ phận có tốc độ tăng trưởng mạnh nhất về tỉ trọng trong ngành du lịch. Nơi nào còn giữ được sự cân bằng sinh thái thì nơi đó sẽ có tiềm năng phát triển tốt về du lịch sinh thái và thu hút được nguồn du khách lớn, lâu dài và ổn định.

Việt Nam là một nước có tiềm năng lớn về tài nguyên tự nhiên và tài nguyên nhân văn để phát triển du lịch sinh thái. Hiện tại, chúng ta có 32 Vườn quốc gia và hàng chục các khu bảo tồn thiên nhiên, các khu dự trữ sinh quyển thế giới... tất cả đều có thể xây dựng và phát triển du lịch sinh thái với việc kết hợp các yếu tố tài nguyên tự nhiên và nhân văn trong các hoạt động du lịch đưa con người đến với cảnh quan, khí hậu, các giá trị văn hóa lịch sử.

Nằm trong hệ thống các khu rừng ngập mặn ở Việt Nam, Vườn quốc gia Xuân Thủy là rừng ngập mặn duy nhất ở Việt Nam, được UNESCO chính thức công nhận gia nhập công ước Ramsar (Công ước bảo vệ những vùng đất ngập nước có tầm quan trọng quốc tế, đặc biệt như là nơi di trú của những loài chim nước), đây là điểm Ramsar thứ 50 của thế giới. Hơn

nữa, Vườn quốc gia Xuân Thủy còn nằm trong vùng lõi của khu dự trữ sinh quyển thế giới đất ngập nước ven biển liên tỉnh châu thổ sông Hồng. Với đặc trưng về hệ sinh thái, cùng với sự đa dạng sinh học, tài nguyên thiên nhiên phong phú, tiêu biểu đây được coi là sân ga của rất nhiều loài chim, trong đó có nhiều loài được ghi vào sách đỏ thế giới như: Cò mỏ thìa, Bò nông, Mòng bẻ mỏ ngắn, Rẽ mỏ thìa...

Mặc dù có tiềm năng du lịch lớn về mặt tự nhiên, môi trường sinh thái nhưng trong những năm qua, việc phát triển du lịch sinh thái tại Vườn chưa thực sự đạt hiệu quả cao, chưa có những kế hoạch lâu dài để tạo điều kiện hơn nữa cho du lịch sinh thái phát triển. Qua quá trình khảo sát thực tế tại Vườn quốc gia Xuân Thủy cùng với những kiến thức đã học trên ghế nhà trường, người viết quyết định chọn đề tài: “Phát triển du lịch sinh thái tại Vườn quốc gia Xuân Thủy” làm đề tài khoá luận tốt nghiệp của mình.

2. Mục đích nghiên cứu

Với đề tài này, khoá luận đi sâu vào tìm hiểu những tiềm năng, lợi thế để phát triển du lịch đặc biệt là du lịch sinh thái của Vườn quốc gia Xuân Thủy. Đồng thời phân tích thực trạng hoạt động và phát triển du lịch sinh thái tại Xuân Thủy. Trên cơ sở đó đưa ra những biện pháp để phát triển du lịch sinh thái ở Vườn quốc gia Xuân Thủy nhằm góp phần quảng bá hình ảnh du lịch tại Vườn quốc gia nói riêng và du lịch Nam Định nói chung, đồng thời góp phần vào công tác tuyên truyền về bảo tồn tài nguyên thiên nhiên tại đây.

3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

Đối tượng nghiên cứu của đề tài là: Những vấn đề chung của du lịch và du lịch sinh thái; những tiềm năng lợi thế của Vườn quốc gia Xuân Thủy; thực trạng hoạt động du lịch sinh thái tại đây.

Phạm vi nghiên cứu: Vườn quốc gia Xuân Thủy (huyện Giao Thủy, tỉnh Nam Định).

4. Phương pháp nghiên cứu

Để hoàn thành đề tài, người viết đã sử dụng một số phương pháp nghiên cứu như sau:

- Phương pháp thu thập và xử lý tư liệu
- Phương pháp phân tích hệ thống
- Phương pháp khảo sát thực địa

5. Bố cục đề tài

Ngoài phần mở đầu, kết luận, phụ lục và tài liệu tham khảo, đề tài được chia làm 3 chương chính:

Chương 1: Những vấn đề chung về du lịch, du lịch sinh thái và hệ thống Vườn quốc gia ở Việt Nam

Chương 2: Vườn quốc gia Xuân Thủy và thực trạng hoạt động du lịch sinh thái

Chương 3: Giải pháp phát triển du lịch sinh thái ở Vườn quốc gia Xuân Thủy